

РЕЦЕНЗИЯ

От: доцент д-р Райна Ангелова Атанасова
Институт по рибарство и аквакултури, Пловдив
Научна специалност: “Рибовъдство, рибно стопанство и промишлен риболов”

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Хранене на селскостопанските животни”

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №222/04.02.2016 на Ректора на ТрУ-Ст. Загора.

Документи по процедурата. Всички необходими документи по процедурата за придобиване на ОНС “Доктор” са изготвени и представени от кандидата в съответствие с изискванията на Чл. 47(1) от ПРАСТрУ–Стара Загора.

Автор на дисертационния труд: Александър Павлов Атанасов
Тема на дисертационния труд: “ПРОУЧВАНЕ ВЛИЯНИЕТО НА ПРЕПАРАТА ВИТАСИЛ ПРИ ХРАНЕНО НА ШАРАН (*Cyprinus carpio*) ОТГЛЕЖДАН В РЕЦИРКУЛАЦИОННА СИСТЕМА”

Научен ръководител: проф. д-р Димо Гиргинов Гиргинов

Научен консултант: проф. д-р Йордан Стефанов Стайков

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Общо животновъдство” на ВМФ на ТрУ по научна специалност „Хранене на селскостопанските животни и технология на фуражите”, професионално направление 6.3. Животновъдство, област на више образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина. Обучението е осъществено в самостоятелна форма в ТрУ от 26.11.2013 г. до 29.01.2016 г.

Александър Атанасов е роден на 10 юли 1979 год. в София. Завършва магистърска специалност Ветеринарна медицина в ТрУ-Ст. Загора през 2005 г. до 2006 г. работи като консултант в ХМИ ЕООД–В. Търново, от 2006 до 2009 г. е асистент, от 2009 г. - старши асистент, а от 2011 – главен асистент в секция Хранене на ССЖ при ТрУ –

Стара Загора. Ръководител е на 1 дипломант, участвал е в 8 проекта на 3 от които е ръководил. Притежава достатъчни компютърни умения, както и други професионални умения.

Научната му и творческа дейност са представени в над 25 научни публикации, книга и практикум.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Структура, обем. Представеният дисертационен труд е завършено, актуално проучване с теоретичен и приложен характер. Разработен е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на Академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение. Разработката е оформена на 143 страници, която включва следните раздели: Съдържание - 4 стр., Използвани съкращения - 1 стр., Увод - 2 стр., Литературен преглед - 34 стр., Цел и задачи - 1 стр., Материал и методи - 19 стр., Резултати и обсъждане - 37 стр., Изводи - 2 стр., Препоръки за практиката - 1 стр., Приноси - 2 стр., Литература - 35 стр., която включва 428 литературни източника, от които 45 източника на кирилица и 383 на латиница. Материалът е добре написан, оформен и онагледен с 11 бр. фигури, 22 бр. таблици, 2 бр. графики и две схеми. По обем, структура и съотношение между отделните раздели трудът отговаря на изискванията за дисертация за ОНС “Доктор”, което ми дава основание да дам положителна оценка на този раздел.

Актуалност на темата. Темата на дисертационния труд е актуална, дисертационна и има както научна, така и практическа стойност.

Цел и задачи. На базата на литературния преглед авторът ясно и точно формулира целта на разработката-влиянието на препарата Витасил като добавка към изхранваните фуражи върху хидрохимичните, продуктивните, клиничните и параклиничните показатели.

Тя отразява същността на проучването. За нейното изпълнение са определени шест задачи, които са обосновани и достатъчни за постигането ѝ. Поставените в дисертационния труд задачи са изпълнени напълно. Целта на дисертацията е постигната.

Обект на изследванията е шаран (*Cyprinus carpio* L.) отглеждан в рециркулационна система, разположена в Учебно-експерименталната база по аквакултури, при Аграрен факултет към Тракийски университет, гр. Ст. Загора. Материалът в изследванията /брой риби/ е достатъчен, за правилното интерпретиране на резултатите и тяхната представителност и достоверност. Описани са методите по които е работено. Използвани са както традиционни, така и съвременни и актуални методи. Използваните в научната разработка методи се

владят от автора, което е предпоставка за провеждане на самостоятелни изследвания. Оценката ми за този раздел е напълно положителна.

Научна литература.

Литературният обзор е написан на 34 страници, цитирани са 428 литературни източника, което показва добрата осведоменост на автора по разработвания проблем и дава възможност правилно да се обосноват целите и задачите на проучването. Много професионално са анализирани литературните източници от необходимостта за провеждането на комплексни изследвания, относно влиянието на препарата Витасил като добавка към изхранваните фуражи върху хидрохимичните, продуктивните, клиничните и параклиничните показатели.

Отразеното в литературната справка е ясно, има определена последователност и показва добрата осведоменост на докторанта да анализира и сравнява собствените резултати с тези, получени от други автори.

Литературният преглед завършва с обобщение в което докторантът аргументирано обосновава необходимостта от провеждане на проучването. Оценката ми за този раздел на дисертацията е напълно положителна.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Разделът е добре структуриран. Изложеното в него следва последователността приета в раздел “Материал и методи”. Доброто онагледяване дава възможност за правилното интерпретиране и анализа на получените данни. Големият брой показатели са доказателство за обхвата на разработката. Опитите са изведени методически правилно. Броят на повторенията и вариантите е достътъчен за да бъдат достоверни резултатите.

Доказано е, че добавянето на Витасил 50 g.kg^{-1} към екструдираниите фуражи за шаран култивиран в рециркулационна система влияе положително върху продуктивните показатели: понижава хранителния коефициент и увеличава прирастта и среднодневният растеж при опитните риби. Хидрохимичните параметри остават в оптималните граници за този вид риби.

Липсват значими структурни промени в чернодробния паренхим при рибите с добавка на Витасил 50 g.kg^{-1} в хранителната дажба.

Установен е положителният ефект на препарата Витасил върху биохимичните показатели (общи протеини и албумини) отговорни за функцията на черния дроб. Съдържанието на общ белтък и албумини е по-високо при рибите в чиято дажба е включен препарата Витасил.

Установени са благоприятни промени в обменните процеси на черния дроб изразено с увеличаване нивото на албумина в кръвния серум, понижаване на трансминазите и нивото на холестерола при добавяне на препарата Витасил в храната на шарана.

Установено е повишаване нивата на показателите алтернативен и класически път за активиране на комплемента след употребата на Витасил.

Направеният икономически анализ е логически завършек на изследването, чрез който се установява икономическата ефективност от добавянето на 50 g.kg⁻¹ Витасил в дажбата на шарана.

Изводите отразяват коректно получените резултати от експерименталната дейност.

Всички получени данни са обработени статистически със съвременна статистическа програма STATISTICA v 6.1 (Stat Soft Inc., 2002). За определяне на средните стойности и стандартните грешки (\pm SEM) са използвани методите за дискриптивна статистика.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Въз основа на резултатите от експерименталната дейност докторантът е формулирал 6 оригинални и два приноса с потвърдителен характер. Те имат както научен, така и научно-приложен характер. Докторантът представя една препоръка, която има значителен принос за практиката.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Общият брой на публикациите във връзка с дисертацията е 4. Три от тях са от авторски колектив с водещ дисертантът, а на четвъртата е втори автор. Всички статии са написани на английски език и са публикувани в авторитетни международни списания-*Proceeding of days of veterinary medicine 90-93. ISBN: 978-9989-774-20-X; Bildiriler Kitabi II, 551-554; Bulletin UASVM Veterinary medicine, 71 (2): 357-361; Annals of the University Craiova, XLV, 7-12.*

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е написан на 68 стр. и е изготвен съобразно изискванията, представя вярно и коректно получените резултати в дисертацията.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Въпроси

Към докторанта имам следните въпроси:

1. Каква е практическата възможност за внедряване на препарата Витасил в практиката?

2. Докторантът има ли изследвания с други видове лечебни растения?

3. Смята ли докторантът да продължи да работи в тази насока, но с други видове лечебни растения?

Препоръки

1. За по-голяма прегледност изходните (базисните) данни трябва да се представят в таблична форма.

2. Смятам, че в изводите трябва да се посочват цифри.

3. В препоръката, според мен е редно да се посочи дозата на препарата и продължителността на употреба при която се получава най-добрият ефект.

8. Заключение

Дисертационния труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България /ЗРАСРБ/ и Правилника за прилагането му. Дисертацията е разработена в научен стил с добре онагледени и интерпретирани резултати. Личният принос на автора при разработването на дисертацията е добре открит и показва задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност. Имайки предвид актуалността на разработвания проблем, получените резултати, приносите и препоръките за практиката считам, че дисертационният труд отговаря на изискванията за подобен род разработки. Всичко това ми дава основание да дам **положителна оценка** на дисертационния труд и да препоръчам на членовете на уважаемото Научно жури при АФ на ТрУ-Стара Загора, да гласуват положително за присаждане на ОНС “Доктор” на асистент Александър Атанасов по научна специалност „Хранене на селскостопанските животни”.

11.03.2016 г.

гр. Пловдив

Рецензент:

доц. д-р Райна Атанасова

